

Benigní nádory jater

Nezhoubné nádory jater jsou relativně časté, můžeme je rozdělit na mezenchymální a epiteliální. Zástupci epiteliálních nádorů jsou adenomy a fokální nodulární hyperplazie. Nejznámější jaterními mezenchymální nádory jsou **hemangiomy**, **angiolipomy** a **leiomyomy**. Speciálním podtypem řazeným spíše do mesenchymálních nádorů jsou hamartomy.

Epiteliální tumory

Hepatocelulární adenomy

Výskyt hepatocelulárních adenomů je výrazně zvýšen u žen užívajících hormonální antikoncepci a u mužů užívajících steroidy. Většinou jsou solitární a asymptomatické, ale může existovat i mnohočetný rozsev se symptomy. S velikostí roste riziko krvácení (možné i život ohrožující hemoragie) a transformace adenomu do **hepatocelulárního karcinomu** (zejména u ložisek velikosti nad 5cm). Adenomatóza jater znamená výskyt 10 a více adenomů v játrech. Diagnostika se provádí UZ a CT (MR) jater, které lze doplnit jaterní biopsií. Nález jaterního adenomu je důvodem k vysazení hormonální antikoncepce. Ložiska pod 3cm lze sledovat, větší ložiska je vhodné resekovat.

Cholangiocelulární adenomy

Označují se též jako bile duct adenomy a jsou mnohem vzácnější než hepatocelulární adenomy. Velikost je většinou maximálně okolo 1.5 cm, jejich výskyt se neliší podle pohlaví.

Fokální nodulární hyperplázie

Typicky se vyskytuje u žen mezi 30-50 roky života a jsou teorie o souvislosti s hormonální antikoncepcí, ty však nebyly prokázány. FNH proto není jasnou kontraindikací k užívání hormonální antikoncepce. FNH je hypertrofovaný jaterní parenchym bez vlastního pouzdra a má podobu ložiska s centrální žívou. Diagnostika se provádí UZ a CT (MR), v případě nejistoty lze doplnit jaterní biopsií. Nález se většinou pouze sleduje, resekce se provádí pouze u symptomatických forem a při podezření, že jde ve skutečnosti o malignitu.

Mezenchymální tumory

Hemangiomy

Hemangiomy jsou nejčastější nezhoubné nádory jater. Vyskytují se výrazně častěji u žen. Existují drobné kapilární hemangiomy a rozměrnější kavernózní hemangiomy. Velké hemangiomy mohou způsobovat nepříjemný tlak v pravém podžebří, vzácně mohou i krvácet. Diagnostika je pomocí zobrazovacích metod, ideální je CT nebo MR jater s kontrastní látkou. Terapie se volí pouze u symptomatických forem, základem je chirurgická enukleace, či resekce. Hemangiomy nejsou kontraindikací užívání hormonální antikoncepce.

Lipomy a jejich varianty

V játrech můžeme najít lipomy, angiolipomy a angiomyolipomy. Jsou zcela benigní, maligní zvrát není jasně popsán.

Ostatní tumory

Hamartomy

Hamartomy mají epiteliální i mezenchymální složku a vznikají z drobných intrahepatálních žlučovodů. Mají benigní charakter, po jejich potvrzení (US, CT, biopsie) není další terapie třeba. Označují se též jako tzv. **von Meyenburgovy komplexy**.